

Het gemiddelde Nederlandse bedrijf telde in 2012 -

Levensproductie per koe

De gemiddelde productiecijfers over het afgelopen mpr-jaar tekenen exact de geschiedenis van 2012-2013. Een matige kwaliteit ruwvoer en een onderschrijding van het quotum zorgden ervoor dat koeien (langer) bleven lopen. Het gevolg: een flink lagere gemiddelde productie, maar een hogere productie bij afvoer.

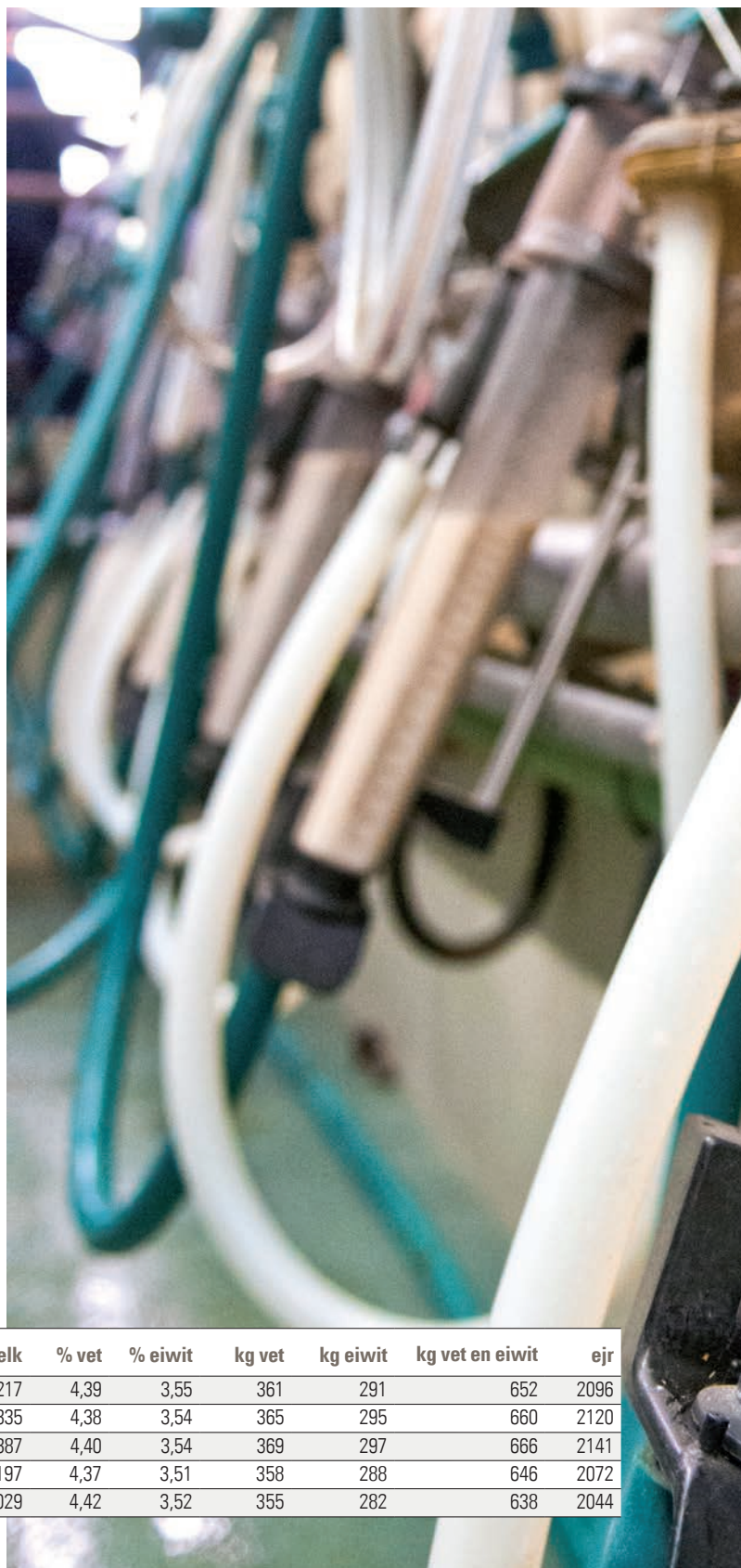
tekst **Florus Pellikaan**

Met het afsluiten van het mpr-jaar komt er via CRV traditiegetrouw weer een grote stroom aan informatie beschikbaar over hoe de Nederlandse koe heeft gepresteerd. Cijfers van de gemiddelde nog aanwezige of reeds afgevoerde koe in overvloed dus. Ook dit keer zijn er weer kleine verschuivingen, die allemaal goed verklaarbaar zijn. Het meest in het oog springende getal is dit keer het gemiddeld aantal koeien per mpr-bedrijf. In het afgelopen jaar steeg dat namelijk gemiddeld maar liefst met vijf koeien. Tabel 1 laat zien dat in acht jaar tijd het gemiddeld aantal koeien in totaal met 22 stuks is gestegen.

Telde vorig jaar het gemiddelde Groningse bedrijf voor het eerst meer dan honderd koeien, dit jaar geldt dat voor Friesland. Samen met Flevoland zijn er nu dus al drie provincies waar het gemiddelde aantal koeien inmiddels op honderd of meer ligt en de provincie Drenthe nadert deze grens ook snel.

Laagste productie sinds 2009

De forse stijging van het gemiddelde aantal koeien per bedrijf zorgt ervoor dat de jarenlange trend van het niet tot nauwelijks stijgende aantal mpr-koeien hardhandig wordt doorbroken. Ondanks dat het aantal mpr-bedrijven in het afgelopen jaar met 300 is gedaald, steeg het aantal koeien waarvan de productie wordt geregistreerd, met maar liefst ruim

Tabel 1 – Rollend jaargemiddelde van de Nederlandse koeien

jaar	aantal bedrijven	aantal koeien/bedrijf	lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg vet en eiwit	ejr
2012-2013	15.301	87	4.08	8.217	4,39	3,55	361	291	652	2096
2011-2012	15.606	82	4.07	8.335	4,38	3,54	365	295	660	2120
2010-2011	16.048	80	4.08	8.387	4,40	3,54	369	297	666	2141
2006-2007	17.557	70	4.09	8.197	4,37	3,51	358	288	646	2072
2004-2005	19.033	65	4.09	8.029	4,42	3,52	355	282	638	2044

2012-2013 vijf mpr-koeien meer dan vorig jaar

Productie opnieuw gestegen

Figuur 1 – Ontwikkeling levensproductie van stamboekkoeien per jaar van afvoer

50.000 stuks tot 1,33 miljoen. In de afgelopen tien jaar is dat aantal niet zo hoog geweest.

Het historisch grote aantal koeien is, terugdenkend aan het afgelopen productiejaar, wel te verklaren. De ruwvoer kwaliteit viel tegen, het krachtvoer was duur en landelijk gezien leek het quotum niet vol te komen. Het ligt voor de hand dat veehouders daarvoor koeien langer hebben gehouden. De gemiddelden van de afgevoerde koeien bevestigen dit vermoeden. Er werden ten opzichte van vorig jaar namelijk bijna 17.000 koeien minder afgevoerd. De ruim 230.000 koeien die het bedrijf wel verlieten, produceerden in hun leven elf dagen melk meer dan hun lotgenoten in het jaar ervoor. Bij een nagenoeg gelijkblijvende dagproductie van 27,3 kilo per dag steeg de gemiddelde levensproductie met 215 kilo naar 30.751. Ook het eiwitgehalte pluste een honderdste en komt op 3,52 procent.

De vruchtbaarheid van de Nederlandse koe is voor het tweede jaar op rij niet achteruit gegaan. De ge-

Cashdochter Gerda 111 boekt hoogste eijr

Dit keer geen bekende naam als aanvoerster van de hoogste eijr van Nederland. Cashdochter Gerda 111 van familie Dogger uit Beerzerveld scoorde de twee voorgaande jaren weliswaar een puike productie van rond de 3500 eijr, maar daarmee bestormde ze niet de

Nederlandse toprijst. Met de gegevens van haar vijfde lactatie doet ze dat met een eijr van 4773 wel en veroverde ze zelfs de koppositie. Ze realiseerde dit jaarresultaat met een afgesloten lijst van 331 dagen, 17.531 kg melk, 4,13% vet en 3,60% eiwit.

Bij roodbont wordt de lijst aangevoerd door de hogegehaltekoe Nora 26 van familie Tijs uit Luttenberg. De Kiandochter produceerde in haar derde lijst in 322 dagen 12.709 kg melk met 5,10% vet en 4,03% eiwit, wat resulteerde in een eijr van 4315 euro.

jaar	aantal*	dagen opfok	prod. levensd.**	dagen na laatste proefmelking	dagen levensd.***	aantal kalvingen	gem. tus-senkalftijd	melkdagen per tkt	dagen droog per tkt	melkdagen totaal	kg melk per melkdag
2012-2013	230.781	791	1.277	33	2.101	3,4	417	356	61	1.128	27,3
2011-2012	247.359	793	1.266	33	2.092	3,4	417	356	62	1.116	27,4
2010-2011	269.072	795	1.264	34	2.093	3,4	417	355	62	1.112	27,3
2005-2006	241.679	800	1.264	45	2.109	3,4	412	347	65	1.108	26,0
2000-2001	228.102	803	1.132	48	1.983	3,2	400	335	65	990	25,2
1995-1996	316.198	800	1.161	46	2.007	3,4	392	324	68	1.001	23,4

* = aantal koeien met maximaal 150 dagen tussen laatste proefmelking en afmelding

** = dagen tussen eerste kalffdatum en datum laatste monsternamen

*** = dagen tussen geboorte en laatste afvoerdatum (som van dagen opfok, productieve levensduur en dagen na laatste proefmelking)

Tabel 2 – Levensduur afgevoerde stamboekkoelen per jaar van afvoer

middelde tussenkalftijd blijft met 417 dagen al sinds 2010-2011 stabiel.

De factoren die het productiejaar 2012-2013 kenmerken, hebben ook effect gehad op dat andere veelgebruikte kengetal: de gemiddelde productie per koe. Onder andere de matige ruwvoerkwaliteit heeft gezorgd voor een 118 kilogram lagere gemiddelde productie per koe (zie tabel 1). Het gebeurde door de geschiedenis heen wel vaker dat de melkproductie per koe even een pas op de plaats maakte, maar zo'n grote gemiddelde daling heeft zich al meer dan tien jaar niet voorgedaan. Het lactatiegemiddelde komt nu op 8217 kilogram, waar-

bij de percentages vet en eiwit een honderdste zijn gestegen naar 4,39 en 3,55 procent. Als gevolg van de gedaalde melkgift is het aantal kilo's vet en eiwit 8 kilo minder geworden en het economisch jaarresultaat is 24 euro gedaald tot 2096. Sinds het jaar 2008-2009 is de gemiddelde productie niet meer zo laag geweest.

Productie Flevoland stijgt wel

Een positief punt is de gemiddelde leeftijd van de Nederlandse melkkoe. Die is – verklaarbaar door de genoemde productiefactoren – met een maand gestegen naar 4 jaar en 8 maanden. Kijkend naar de provinciegemiddelden

blijken in Friesland nog altijd de meeste koeien te lopen, gevolgd door Overijssel en Gelderland. De Zeeuwse koeien geven de meeste melk, al moet de hete adem van runner-up Flevoland in de nek voelbaar zijn. De polderkoeien hebben wat productiegemiddelde betreft Noord-Brabant van de tweede plek gestoten. Bovendien is Flevoland de enige provincie waar de koeien een hogere eijr hebben geboekt dan vorig jaar.

De lijst met hoogste productiebedrijven (zie tabel 6) wordt dit jaar aangevoerd door Mark en Mariandel Vaessen uit Heerlen, die in 2009 al de vierde plek in de landelijke ranking bezetten. Hun

Productie roodbont daalt sneller dan die van zwartbont

De landelijke trend van een dalende melkproductie is niet één ras voorbijgegaan, zo blijkt uit tabel 3. Binnen het holsteinras liep de laatste jaren roodbont wat productiegemiddelde betreft in op zwartbont. Dit jaar is er sprake van een trendbreuk, want met 38 eijr daalt roodbont net even meer dan de zwartbonte rasgenoten, die 33 eijr prijsgeven.

Het mrij-ras noteert voor het eerst een gemiddeld eiwitgehalte van maar liefst 3,70 procent. En er is meer goed nieuws voor het mrij-ras. Het aantal mrij-kruislingen neemt voor het eerst sinds jaren weer eens toe. De kleine toename van het aantal dieren met 50-75 procent mrij-bloed komt mogelijk doordat mrij op dit moment ook als kruisingsras op

holsteindieren wordt ingezet. Overigens boeken alle kruisingsrassen forse winst in dieraantallen. Het grootst is de toename van het aantal fleckviehkruisingen (+29 procent), dat daarmee voor het eerst boven de 10.000 dieren uitkomt. De kruislingen van Zweeds roodbont en brown swiss produceren gemiddeld genomen het meest.

Tabel 3 – Productiegemiddelden naar ras (1 september 2012-31 augustus 2013)

ras	aantal koeien	lft.	dgn.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg vet en eiwit	eijr
zwartbont totaal	621.486	3.10	358	9.673	4,32	3,51	418	340	758	2125
roodbont totaal	163.483	3.10	348	8.611	4,54	3,61	391	311	702	2025
hf zwartbont	579.768	3.10	358	9.719	4,32	3,51	420	341	776	2127
hf roodbont	114.134	3.08	350	8.901	4,54	3,61	404	321	725	2077
mrij	7.238	4.03	332	6.787	4,48	3,70	304	251	555	1649
mrij 50-75%	7.851	4.03	336	7.358	4,50	3,64	331	268	599	1765
fh	733	4.05	343	6.705	4,55	3,59	305	241	546	1574
blaarkop	689	4.03	308	5.703	4,38	3,58	250	204	454	1392
jersey	560	3.11	356	6.058	5,91	4,09	358	248	606	1768
jersey 50-75%	1.045	4.09	339	7.731	4,90	3,73	379	288	667	1930
montbéliarde	1.011	3.10	329	7.635	4,20	3,52	321	269	590	1765
montbéliarde 50-75%	6.055	3.10	331	8.105	4,33	3,52	351	285	636	1886
brown swiss	234	4.03	344	7.747	4,63	3,68	359	285	644	1854
brown swiss 50-75%	4.107	3.10	336	8.330	4,50	3,60	375	300	675	1980
fleckvieh	752	4.00	316	6.943	4,35	3,53	302	245	547	1682
fleckvieh 50-75%	11.460	3.04	321	7.674	4,40	3,57	338	274	612	1886
Zweeds roodbont 50-75%	3.151	3.06	331	8.163	4,56	3,59	372	293	665	1994

provincie	aantal bedrijven	aantal koeien per bedrijf	lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg vet en eiwit	ejr
Zeeland	187	93	4.05	8.914	4,36	3,53	388	315	703	2257
Flevoland	255	118	4.07	8.798	4,33	3,52	381	309	690	2214
Noord-Brabant	2.059	92	4.04	8.592	4,39	3,56	377	306	683	2197
Limburg	498	90	4.05	8.366	4,38	3,54	367	296	663	2129
Overijssel	2.835	80	4.08	8.252	4,44	3,57	366	294	660	2126
Gelderland	2.688	79	4.07	8.214	4,42	3,56	363	292	655	2107
Drenthe	977	96	4.08	8.224	4,38	3,53	360	291	651	2091
Noord-Holland	795	80	4.10	8.186	4,33	3,52	354	289	643	2063
Friesland	2.295	100	4.08	7.988	4,39	3,55	351	283	634	2039
Groningen	778	105	4.08	8.004	4,39	3,52	351	282	633	2032
Utrecht	895	73	4.10	8.018	4,35	3,53	349	283	632	2027
Zuid-Holland	1.039	77	4.11	7.841	4,32	3,51	339	276	615	1970

Tabel 4 – Rollend jaargemiddelde per provincie (1 september 2012-31 augustus 2013)

naam, woonplaats	aantal koeien	leeftijd in dagen	dagen droog	prod.-dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg vet en eiwit	kg melk per dag	aantal lactaties
J. A. Eijkelenboom, Oud-Alblas (Z.H.)	12	3.416	362	2.310	70.625	4,19	3,43	2958	2424	5382	30,6	6,6
fa. G. Vlug, Watergang (N.H.)	12	2.901	240	1.885	64.449	4,61	3,57	2968	2304	5272	34,2	5,0
H. J. en J. A. M. Neimeijer-Noordman, Donkerbroek (Fr.)**	19	3.222	330	2.149	68.620	4,20	3,42	2880	2344	5224	31,9	6,1
U. F. Jansma, Deinum (Fr.)	20	3.183	378	2.067	63.132	4,45	3,51	2813	2215	5028	30,5	6,3
fa. J. R. Miedema en zn., Slootdorp (N.H.)	15	3.036	283	1.930	63.093	4,46	3,47	2815	2191	5006	32,7	5,8
H. Agema, Kollumerpomp (Fr.)	18	2.807	258	1.762	64.038	4,25	3,50	2724	2242	4966	36,3	4,2
A. Kimenai, Dongen (N.Br.)	16	3.048	251	2.006	67.149	4,00	3,38	2689	2268	4957	33,5	5,1
mts. G., W., R. en J. Nijentap-Reimert, Dalfsen (Ov.)	17	3.285	285	2.205	63.225	4,30	3,51	2718	2220	4938	28,7	5,6
fa. Witte Julia, Oudeschild (N.H.)	16	2.987	254	1.883	61.280	4,40	3,61	2695	2213	4908	32,5	5,2
mts. J., E. en A. Reinders-Wesselink, Holthene (Ov.)	17	3.154	327	2.036	60.581	4,37	3,50	2650	2118	4768	29,8	6,0

Tabel 5 – Top tien bedrijven met hoogste levensproductie bij afvoer op basis van kilogram vet en eiwit (minimaal tien afgevoerde dieren, 1 september 2012-31 augustus 2013, ** = melkrobot)

honderd koeien noteren een gemiddelde van 12.492 kg melk, 4,27% vet en 3,45% eiwit, wat resulteert in een ejr van 3082. Opvallend is dat er steeds meer robotbedrijven in de lijst met hoge producties vertegenwoordigd zijn. Vorig jaar en het jaar daarvoor molken twee van de tien hoogsteproductiebedrijven met een robot, nu zijn dat er vijf.

In de lijst met de tien hoogste bedrijven voor levensproductie bij afvoer (zie tabel 5) is de koppositie voor familie Eijkelenboom uit het Zuid-Hollandse Oud-Alblas. De melkveehouders nemen het stokje over van provinciegenoot Kees Kortleve, die na drie jaar niet meer in de top tien staat. De twaalf afgevoerde koeien van

Eijkelenboom realiseerden een levensproductie van ruim 70.000 kilogram. De koeien realiseerden dit met name door met 3416 dagen en 6,6 lactaties gemiddeld erg oud te worden.

Duurzame grasbedrijven

Een vermelding waard is ook de prestatie van familie Witte uit het Texelse Oudeschild. Ze scharen zich niet alleen bij de top tien bedrijven met de hoogste levensproductie bij afvoer, maar ook bij de hoogste productiebedrijven van de provincie Noord-Holland (zie tabel 7).

Wie de top tien productie en levensproductie met elkaar vergelijkt, komt tot een opmerkelijke conclusie. Bij de tien

bedrijven met de hoogste productie van Nederland staan vijf bedrijven uit de zuidelijke provincies Limburg en Noord-Brabant. Dit zijn de provincies waar verhoudingsgewijs het minst gras wordt gevoerd en ze dus ook het minst last van de matige graskwaliteit zullen hebben gehad. In de top tien voor levensproductie staan juist weer veel bedrijven uit de grasrijke provincies Zuid- en Noord-Holland en Friesland, zeven in totaal.

Met de huidige productieomstandigheden in het achterhoofd, rijst de vraag hoe de statistieken er volgend jaar uit zullen zien. Dat zal door betere kwaliteit ruwvoer en een hoge melkprijs best wel eens tegenovergesteld kunnen zijn. |

Tabel 6 – Top tien actieve mpr-bedrijven voor ejr met minimaal zes erkende monsternames in het mpr-jaar 2012-2013 (* = driemaal daags melken, ** = melkrobot)

naam, woonplaats	aantal koeien	lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	ejr	tkr
vof Vaessen, Heerlen (L.)**	100	4.05	12.492	4,27	3,45	533	431	3082	460
J. E. M. Welles, De Krim (Ov.)	68	4.11	11.999	4,07	3,61	489	434	2977	406
melkveebedrijf Gommers, Oosteind (N.Br.)**	69	3.11	12.188	4,12	3,46	503	422	2958	411
mts. P. en W. A. Bosscha-Alves, Bant (Fl.)**	62	4.01	12.414	3,93	3,45	487	428	2922	422
G. W. P. J. van de Venne, Haler (L.)**	59	4.00	10.581	4,73	3,74	500	396	2910	405
vof Garritsen, Laren (Gld.)	69	3.11	11.283	4,33	3,62	489	409	2898	412
F. J. G. M. Kennis, Vesseem (N.Br.)**	65	4.05	11.148	4,41	3,63	492	405	2897	388
melkveebedrijf Overenk bv, Sint Anthonis (N.Br.)*	234	4.00	12.085	4,01	3,47	484	419	2888	391
J. J. M. Nieuwenhuizen, Zevenhoven (Z.H.)*	123	4.08	11.813	4,23	3,41	499	403	2877	459
A. Busweiler-Bovendorp, Nunspeet (Gld.)	37	4.06	11.253	4,23	3,67	476	413	2876	465

provincie	naam, woonplaats	aantal								
		koeien	lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	ejr	tkr
Friesland	mts. W., J. en R. W. de Vries, Suameer*	79	5.02	11.637	4,01	3,54	467	412	2823	455
	J. en F. v.d. Burg melkveehouderij vof, Tzummarum**	173	4.01	11.051	4,25	3,63	470	401	2812	402
	T. N. Agricola, Scharsterbrug	71	4.06	10.837	4,22	3,66	458	397	2765	440
	vof Folkertsma-Mellema, Donkerbroek	36	4.09	10.646	4,45	3,56	474	379	2744	435
	Boonstra Agro bv, Roordahuizum*	420	4.09	11.080	4,31	3,42	478	379	2735	409
Groningen	mts. M., M. en M. Gerards-van de Wouw, Sellingen*	160	4.04	10.799	4,33	3,48	468	376	2703	421
	J. H. H. Wolthuis, Lutjegast	121	4.03	10.278	4,31	3,53	443	362	2584	423
	mts. J. W. M. A. en J. A. J. M. Vermeer-Wilke, Warfhuizen	95	4.02	10.077	4,50	3,49	453	352	2581	369
	mts. J. T. en B. Vos-van der Schoor, Godlinze	79	4.06	9.804	4,48	3,65	439	357	2572	442
	mts. G. B. M. en M. E. Haarhuis-Borghuis, Ter Apel*	81	3.11	10.805	4,00	3,42	432	369	2554	409
Drenthe	mts. D. H. A., L. en A. Meilink-Walles, Geesbrug	97	4.03	11.116	4,29	3,54	477	393	2794	385
	mts. W. en R. W. Blauw-Post, Eursinge	106	4.09	10.135	4,66	3,63	472	368	2713	393
	E. de Mots, Wijster**	114	4.10	10.450	4,45	3,59	465	375	2706	404
	H., J. en H. Prins-Kanis, Nijeveen	195	4.07	10.527	4,42	3,53	465	371	2684	411
Overijssel	G. Hegen, Wezup	40	4.06	10.373	4,39	3,61	455	374	2673	463
	J. E. M. Welles, De Krim	68	4.11	11.999	4,07	3,61	489	434	2977	406
	A. E. Kraaijeveld, Ommen**	61	4.01	11.605	4,12	3,56	478	413	2865	440
	P. A. M. Wielens, Haaksbergen	24	3.11	10.616	4,58	3,70	486	392	2844	423
	Huusken-Nobbenhuis vof, Lattrop-Breklenkamp melkveebedrijf Poppe Herfte, Zwolle**	35 132	4.09 4.04	10.662 12.016	4,57 4,04	3,65 3,37	487 485	390 405	2836 2830	401 464
Gelderland	vof Garritsen, Laren	69	3.11	11.283	4,33	3,62	489	409	2898	412
	A. Busweiler-Bovendorp, Nunspeet	37	4.06	11.253	4,23	3,67	476	413	2876	465
	D. W. Wijnveen, Winterswijk Woold**	119	4.01	11.640	4,16	3,47	484	404	2841	416
	J. H. Smalbraak, Winterswijk Woold	71	3.10	11.078	4,31	3,55	478	393	2800	420
	J. Boschloo, Steenderen**	68	4.03	11.199	4,26	3,52	477	395	2799	428
Utrecht	vof Van Dieren, Everdingen	172	4.00	11.488	4,23	3,50	486	402	2846	414
	N. van Wijngaarden, Polsbroek	45	4.06	10.369	4,52	3,66	469	379	2742	409
	G. Apeldoorn, Woudenberg**	105	4.05	11.175	4,28	3,41	478	381	2740	398
	W. J. van de Bunt, Nieuwer ter Aa	63	4.09	11.720	3,91	3,39	459	398	2729	428
	W. A. Herder, Leusden**	63	4.02	11.520	4,02	3,40	463	392	2724	462
Noord-Holland	vof Wenneker en zn., Nederhorst den Berg	30	5.01	10.232	4,79	3,78	490	387	2853	402
	vof Mooij, Limmen	62	4.07	11.057	4,20	3,66	464	404	2805	412
	fa. Witte Julia, Oudeschild	72	5.03	10.323	4,58	3,64	473	376	2743	434
	vof gebr. Posch, Westwoud**	196	4.04	10.101	4,51	3,73	455	377	2700	386
	P. G. M. Pater, Ursem	24	5.01	10.151	4,34	3,81	441	386	2694	449
Zuid-Holland	J. J. M. Nieuwenhuizen, Zevenhoven*	123	4.08	11.813	4,23	3,41	499	403	2877	459
	J. van Bergen, Oostvoorne	22	4.01	10.681	4,19	3,65	448	390	2708	444
	A. Bikker, Noordeloos	67	4.09	10.350	4,28	3,68	443	381	2667	494
	mts. C. L. en C. J. 't Mannetje-van Eck, Hellevoetsluis**	61	4.03	10.488	4,32	3,53	453	370	2642	414
	mts. A. E. M. en A. M. van Zoest-Spruit, Nieuwkoop	54	5.02	10.011	4,31	3,76	432	376	2626	489
Zeeland	P. den Boer, Zierikzee	39	4.04	11.099	4,23	3,57	470	396	2786	408
	agrarisch bedrijf Molenburg vof, Ossensisse	93	4.05	10.588	4,57	3,58	484	379	2779	411
	mts. A. C. en J. M. A. Blok-Verbeek, Nieuwdorp	67	4.06	10.956	4,10	3,51	449	385	2675	400
	G. J. Schouwenaar, Wemeldinge	53	4.11	10.594	4,09	3,67	433	389	2659	417
	mts. L. F. J. M. en C. J. A. Hereijgers-Gommeren, IJzendijke	81	4.00	10.301	4,35	3,53	449	363	2607	435
Noord-Brabant	melkveebedrijf Gommers, Oosteind**	69	3.11	12.188	4,12	3,46	503	422	2958	411
	F. J. G. M. Kennis, Vessem**	65	4.05	11.148	4,41	3,63	492	405	2897	388
	melkveebedrijf Overenk bv, Sint Anthonis*	234	4.00	12.085	4,01	3,47	484	419	2888	391
	M. A. J. Bekx, Lieshout**	129	4.00	11.627	4,14	3,52	481	409	2855	398
Limburg	landbouwbedrijf Van Creij bv, Landhorst	150	4.05	11.360	4,27	3,55	485	403	2854	425
	vof Vaessen, Heerlen**	100	4.05	12.492	4,27	3,45	533	431	3082	460
	G. W. P. J. van de Venne, Haler**	59	4.00	10.581	4,73	3,74	500	396	2910	405
	E. H. L. M. Verheijen, Horst**	93	4.05	10.543	4,30	3,65	453	384	2704	412
	J. H. J. M. Pijls, Puth	70	4.07	10.432	4,40	3,60	459	376	2692	402
Flevoland	mts. P. J. M. G. en T. A. M. Geerets-de Mulder, Castenray**	140	4.02	9.538	4,68	3,77	446	360	2621	403
	mts. P. en W. A. Bosscha-Alves, Bant**	62	4.01	12.414	3,93	3,45	487	428	2922	422
	J. M. P. M. en M. J. A. C. van Tiggelen, Espel	50	4.01	11.662	4,03	3,55	471	415	2848	432
	mts. Van der Wijngaard, Biddinghuizen	79	4.00	10.843	4,35	3,53	472	383	2746	412
	melkveebedrijf Van der Wal vof, Urk	60	4.07	10.860	4,32	3,50	469	380	2722	385
mts. J. F. en E. Ruijter, Urk	71	5.02	10.200	4,52	3,61	461	368	2674	430	

Tabel 7 – Top vijf bedrijven voor ejr per provincie in het mpr-jaar 2012-2013 (* = driemaal daags melken, ** = melkrobot)